

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Управа за шуме

Број: 324-02-279/2021-10

18. октобар 2021. године

Београд

На основу члана 48. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), а у складу са одредбама чл. 26, 68. и 69. Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 95/18 – др. закон), чл. 64. и 65. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19 - др.закон), Закључка Владе РС 05 Број: 323-7731/2018 од 28.08.2018. године, Наредбе о предузимању мера за спречавање уношења, појаве, откривања, ширења, сузбијања и искорењивања заразне болести Афричке куге свиња (*Pestis suum africana*) у Републику Србију („Службени гласник РС”, бр. 6/19 и 58/19 – измене и допуне, у даљем тексту: Наредба), као и решења о проглашењу заражених и угрожених подручја од заразне болести Афричка куга свиња која је донело Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за ветерину (у даљем тексту: Решења), вршилац дужности директора Управе за шуме, на основу овлашћења Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, број: 119-01-4/7/2020-09 од 28. октобра 2020. године, доноси

**ИНСТРУКЦИЈУ
КОРИСНИЦИМА ЛОВИШТА
НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

1. Налаже се корисницима ловишта на територији Републике Србије да обезбеде услове за спровођење мера прописаних Наредбом, решењима, као и програмима мера здравствене заштите животиња, које доноси Управа за ветерину, као орган надлежан за здравствену заштиту животиња на територији Републике Србије, а нарочито за спровођење биосигурносних мера ради спречавања уношења, појаве и ширења, као и ради откривања и сузбијања заразне болести Афричке куге свиња (у даљем тексту: АКС), у складу са прописима из области ветеринарства и актуелном епизоотиолошком ситуацијом.

2. Ради спречавања уношења, појаве и ширења, као и ради откривања и сузбијања заразне болести АКС, сходно анализи ризика, на територији Републике Србије, одређују се три подручја ризика и то:

- 1) подручје умереног ризика,
- 2) подручје високог ризика (заштитно подручје интензивног лова) и
- 3) заражено (инффицирано) подручје.

Одређивање подручја ризика врши се нарочито на основу: тренутне географске распрострањености болести, резултата епидемиолошких истраживања, просторне дистрибуције домаћих и дивљих свиња, структуре терена и постојања

природних или вештачких баријера које ограничавају миграторна кретања и контакте између дивљих свиња, као и између дивљих и домаћих свиња, као што су аутопут, велике реке, кањони, језера, ограде и др., као и појава болести и локација жаришта АКС.

3. Сви корисници ловишта на територији Републике Србије дужни су да спроводе мере у ловиштима, а нарочито:

1) Израђивање карте ловишта са утврђеним и уцртаним границама:

(1) делова ловишта у којима се налазе природна станишта дивљих свиња, у којима се спроводи план сталне претраге и надзора, ради евентуалног проналажења и пријављивања лешева дивљих свиња (у даљем тексту: Пасивни надзор) и контроле здравственог стања дивљих свиња (у даљем тексту: Активни надзор);

(2) делова ловишта у којима се планира организовање одређених ловних активности, у складу са прописима и актима из области ловства и ветеринарства.

2) Формирање интервентних тимова за редовно праћење бројног и здравственог стања дивљих свиња у ловишту, спровођење пасивног и активног надзора и одређених ловних активности у ловишту (у даљем тексту: интервентни тимови), ради што ранијег откривања болести или сумње на болест АКС и предузимања мера за сузбијање и спречавање ширења АКС.

Начин организовања, права, дужности и овлашћења интервентних тимова, као и начин и обим спровођења мера из њихове надлежности, ближе се уређују Инструкцијом о спровођењу пасивног и активног надзора и одређених ловних активности у ловиштима, коју доноси Управа за шуме, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, у складу са прописима и актима из области ветеринарства и ловства.

3) Обезбеђивање услова за рад лица са лиценцом за обављање стручних послова газдовања ловиштем (у даљем тексту: стручна лица) и лица са лиценцом за обављање послова ловочуварске службе (у даљем тексту: ловочувари), у складу са законским прописима и планским документима, а нарочито у погледу организовања и реализације стручних послова газдовања дивљачи и ловиштем и ловних активности у ловишту. Ради спровођења санитарног одстрела (одстрел повређене или болесне дивљачи, односно заражене дивљачи или дивљачи за коју се сумња да је заражена), стручним лицима и ловочуварима у ловишту издају се дозволе за лов са роком важења до 30 дана, уз обавезу да податке о сваком извршеном санитарном одстрелу упишу у извештај о извршеном лову на дан извршења одстрела.

4) Обезбеђивање услова за рад осталим члановима интервентног тима који су овлашћени да врше мере санитарног одстрела; одстрела дивљих свиња из превентивних или дијагностичких разлога; на стручан и хуман начин; као и мере спровођења испитивања код дивљих свиња, у складу са прописима и актима из области ветеринарства. Ради спровођења санитарног одстрела у ловишту осталим члановима интервентног тима се издају дозволе за лов са роком важења до седам дана, уз обавезу стручног лица да податке о сваком извршеном санитарном одстрелу од стране осталих чланова интервентног тима упише у извештај о извршеном лову на дан извршења одстрела.

5) Обезбеђивање услова за извршење одстрела у дијагностичке сврхе, који, у случају сумње на заразну болест, налаже надлежни ветеринарски инспектор.

На основу налога за дијагностички одстрел дивљих свиња корисник ловишта издаје дозволе за лов стручним лицима и ловочуварима, који су дужни да податке о сваком извршеном одстрелу у дијагностичке сврхе упишу у Извештај о извршеном лову на дан извршења одстрела.

6) Пријављивање санитарног одстрела дивље свиње или одстрела дивље свиње у дијагностичке сврхе надлежном ветеринарском инспектору, најкасније у року

од 2 сата од реализације истог, ради предузимања даљих мера за организовање узимања узорака за лабораторијско испитивање и достављање овлашћеној лабораторији на испитивање.

7) Обезбеђивање услова за вршење евисцерације одстрељених дивљих свиња (расецање трупа и узимање паренхиматозних органа) од стране надлежног ветеринара/ветеринарског органа, на месту које је предвиђено за вршење евисцерације. У случају да није могуће обезбедити присуство ветеринара евисцерацију мора да изврши лице (стручно лице, ловочувар или друго лице) које је обучено да познаје патологију дивљачи и поступање са дивљачи и месом дивљачи после улова, на основу спроведеног програма обуке у погледу здравствених и хигијенских услова дивљачи и провере знања од стране надлежног ветеринарског органа. У случају да обучено лице корисника ловишта, приликом евисцерације одстрељених дивљих свиња, уочи патолошке промене које би указивале на сумњу на појаву АКС, дужно је да о томе обавести надлежног ветеринара или ветеринарског инспектора најкасније у року од 2 сата од вршења евисцерације.

8) Забрану коришћења меса и органа дивље свиње одстрељене током санитарног одстрела за људску исхрану пре завршетка ветеринарско-санитарног прегледа и добијања негативних резултата дијагностичког испитивања на присуство вируса АКС и резултата о безбедности узоркованог меса и органа за исхрану људи.

9) Обавезу складиштења меса и органа одстрељених дивљих свиња у објекту намењеном за привремено складиштење меса и органа дивљачи, на прописан начин.

10) Одлагање и уништавање нејестивих унутрашњих органа (желудац, танка, дебела црева и др) на безбедан начин, у складу са прописима из области ветеринарства.

11) Обавезно пријављивање сваке пронађене мртве домаће свиње и сумње на појаву болести код домаћих свиња на територији ловишта надлежном ветеринару или ветеринарском инспектору ради предузимања даљих мера из њихове надлежности.

12) Обавезно пријављивање сваке пронађене мртве дивље свиње и/или њених делова у ловишту, без обзира у ком стадијуму распадања се налази (у даљем тексту: леш дивље свиње), без одлагања, а најкасније у року од 2 сата, надлежном ветеринару или ветеринарском инспектору ради хитног организовања узимања потребних узорака за дијагностичка испитивања од стране надлежних ветеринарских органа и налагања ветеринарско-санитарних мера у складу са посебним прописима, уз навођење географских координата и/или детаљног описа локације, односно места где је леш пронађен, као и узрока смрти (саобраћајна незгода, последица рањавања, болест или предаторство), као и ловном инспектору.

13) Поступање са лешевима дивљих свиња на начин прописан актима и прописима из области ветеринарства.

14) Забрану коришћења помија за исхрану дивљих свиња.

15) Спровођење биосигурносних мера у ловишту ради спречавања могуће контаминације возила, опреме, станишта и др, од стране лица која су укључена у активности у ловишту, а нарочито приликом проналажења угинулих или одстрељених дивљих свиња.

16) Забрану да лица запослена у ловишту, ловци или лица која су ангажована за одређене активности у ловишту од стране корисника ловишта, односно лица под контролом корисника ловишта, уносе у ловиште свињско месо и производе од свињског меса неконтролисаног порекла намењених за исхрану људи, односно ако не потичу из одобрених објеката и ако нису у оригиналном паковању и/или прописно декларисани.

17) Забрану уношења хранива (волуминозна, кабаста, зrnaста храна и концентроване смеше) без контролисаног порекла у ловиште и забрану њиховог коришћења за исхрану дивљачи у ловишту.

18) Обезбеђивање ланца комуникације и примена правила брзог упозоравања и хитног реаговања у складу са посебним прописом којим се утврђује начин управљања у кризним ситуацијама.

19) Континуирано обавештавање лица која се крећу кроз ловиште (пољопривредници, сакупљачи гљива и лековитог биља, пролазници, туристи и др), ловаца и локалног становништва, путем огласних табли у месним заједницама или локалних медија, о опасностима и ризицима од АКС, о актуелној епизоотиолошкој ситуацији, стању дивљих свиња, ловним активностима у ловишту, биосигурносним мерама које треба предузимати ради спречавања уношења, појаве и ширења АКС, мерама за сузбијање и искорењивање АКС и сл, са посебним акцентом на:

- обавезу пријављивања сваког пронађеног леша дивље свиње и сумње на сваку појаву болести надлежном ветеринару, ветеринарском и ловном инспектору,

- понашање приликом проналаска леша дивље свиње (не прилазити и не дирати леш, видно означити место проналаска леша и одмах о томе обавестити корисника ловишта, надлежну ветеринарску службу или надлежни орган локалне самоуправе),

- обавезу пријављивања сваког леша домаће свиње и сумње на сваку појаву болести код домаћих свиња надлежном ветеринару, односно ветеринарском инспектору,

- забрану изношења угинуле домаће свиње и/или њених делова изван ограђеног простора у коме је гајена, без контроле и надзора надлежног ветеринара или ветеринарског инспектора, ради спречавања даљег ширења вируса АКС и потенцијалног угрожавања присутних дивљих свиња у ловишту (забрана се односи на неконтролисано и самовољно одвожење и бацање угинулих домаћих свиња у слободну природу, као и на отворене, односно нелегалне („дивље“) депоније),

- строгу забрану пуштања домаћих свиња из ограђеног простора у коме се гаје у слободну природу (забрана паше, жирења и др), ради спречавања контаката са дивљим свињама, а тиме и спречавања непосредне опасности по живот домаћих и дивљих свиња.

20) Обавезно пријављивање свих уочених незаконитих и опасних радњи у ловишту надлежним органима (полиција, локална самоуправа, ветеринарске организације, надлежни ветеринарски инспектор, надлежни ловни инспектор и др), ради проналажења починилаца тих радњи и спровођења одређених поступака против истих.

21) Спровођење процедуре требовања и обезбеђивања заштитне одеће, обуће, опреме, транспортних средстава, дезинфекционах средстава којима се инактивира вирус АКС и других средстава за спречавање појаве и ширења АКС у сарадњи са надлежним ветеринаром, односно Локалним кризним центром (у даљем тексту: ЛКЦ) и/или Регионалним кризним центром (у даљем тексту: РКЦ).

4. Корисници ловишта која се налазе У ПОДРУЧЈУ УМЕРЕНОГ РИЗИКА ОД АКС (подручје слободно од АКС), дужни су да, поред општих мера прописаних овом инструкцијом, у потпуности реализују одстрел дивљих свиња планиран годишњим планом газдовања ловиштем за текућу ловну годину (у даљем тексту: ГПГЛ), у складу са прописима из области ловства, на начин да се у што већој мери заштите ловишта слободна од АКС.

5. Корисници ловишта која се налазе У ПОДРУЧЈУ ВИСОКОГ РИЗИКА ОД АКС (заштитна зона интензивног лова), поред општих мера прописаних овом инструкцијом, спроводе и посебне мере, а нарочито:

1) Организовање пасивног и активног надзора од стране интервентних тимова корисника ловишта (уз могућност организовања здружених акција интервентних тимова у случају потребе), по зонама које су уцртане на карти претраге ловишта, а које се систематски могу претражити у року од седам дана са одређеним бројем ангажованих лица, уз обавезно вођење евиденција и редовно достављање недељних извештаја надлежном регионалном координатору интервентних тимова, који је члан територијално надлежног РКЦ, и надлежном ветеринарском и ловном инспектору, на прописаном обрасцу путем мејла, у складу са Инструкцијом о спровођењу пасивног и активног надзора и одређених ловних активности у ловиштима, коју доноси Управа за шуме, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и прописима и актима из области ветеринарства и ловства.

2) Организовање интензивног (појединачног и групног) лова дивљих свиња, у циљу брзог смањења бројности (редукциони одстрел) јединки пријемчивих на болест АКС, а нарочито из старосне категорије зрелих женки (крмача), који се мора организовати на начин да се у што већој мери систематски и континуирано организује, успостави и одржава линија спречавања ширења АКС, под надзором и контролом надлежног ветеринарског и ловног инспектора, у складу са прописима и актима из области ветеринарства и ловства.

Интензивни лов дивљих свиња врши се до висине биолошког минимума у односу на матични фонд дивљих свиња утврђен планским документом корисника ловишта за текућу ловну годину. Под биолошким минимумом популације, у смислу ове инструкције, подразумева се бројно стање популације дивљих свиња у висини 50% матичног фонда (уз дозвољена одступања $\pm 20\%$).

Мера интензивног лова дивљих свиња примењује се док постоји оправдани ризик од ширења АКС преко дивљих свиња на одређеном подручју, у складу са анализом епизоотиолошке ситуације од стране надлежних ветеринарских органа.

Корисник ловишта, чија је површина, на основу решења Управе за ветерину, проглашена заштитним подручјем интензивног лова, дужан је да, под надзором надлежног ловног инспектора, изврши ревизију редовног ГПГЛ и обезбеди потребан број евиденционих макица за обележавање одстрељене дивљачи, у складу са актуелним стањем, наложеним мерама и прописима из области ловства.

Мера интензивног лова дивљих свиња не примењује се у ограђеним ловиштима или ограђеним деловима ловишта, осим када за спровођење ове мере постоје оправдани разлози и прибављена сагласност министарства, а на територији аутономне покрајине покрајинског органа, надлежног за послове ветеринарства и ловства.

Интензивни лов дивљих свиња може да се организује и врши и у време ловостаја на ову врсту, уз обавезно претходно обавештавање и надзор ветеринарског и ловног инспектора, у складу са прописима и актима из области ветеринарства и ловства.

Мера смањења бројности дивљих свиња може се применити и у подручју умереног ризика, у складу са тренутном епизоотиолошком ситуацијом, уз прибављену сагласност министарства надлежног за ветеринарство и ловство.

3) Организовање групног лова дивљих свиња уз коришћење ловачких паса, под условом да се такав лов на једном ловном терену може организовати само ако се обезбеди обавезна пауза од најмање три дана до организовања наредног лова на том ловном терену, ради обезбеђивања мира и заштите ловних врста дивљачи у ловишту, као и спречавања неконтролисаних миграција дивљих свиња из тог ловног терена.

4) Међусобно усклађивање планирања, организације и реализације групних ловова дивљих свиња између корисника суседних ловишта, на начин да се у што већој мери успостави синхронизована и стабилна линија спречавања дисперзије дивљих свиња од места лова према граници подручја које је проглашено низим степеном ризика од АКС.

5) Излучење сваке јединке дивље свиње у ловишту у којем се не газдује дивљом свињом, односно где планским документом није утврђено присуство дивље свиње или је она утврђена као пролазна, повремена или сезонска дивљач у ловишту, и у време ловостаја на ову врсту, уз обавезно обавештавање ветеринарског и ловног инспектора, ради спровођења ветеринарско-санитарног прегледа уловљене дивљачи, у складу са прописима из области ветеринарства и ловства.

6) Изузетно, у циљу спречавања појаве, спречавања ширења и сузбијања заразне болести АКС на неловним површинама у ловишту, односно површинама ван ловишта, корисник ловишта може да организује лов дивље свиње на овим површинама, уз прибављену сагласност министарства, а на територији аутономне покрајине надлежног покрајинског органа, у сарадњи са локалном самоуправом и надлежном службом за зоохиџијену, у складу са прописима којима се уређују ветеринарство и ловство.

7) Организовање лова осталих ловних врста у ловишту, кроз групни и појединачни лов, у складу са прописима из области ветеринарства и ловства, под условом да су у потпуности испуњени сви биосигурносни и остали услови, на начин да се систематски и континуирано организује, успостави и одржава линија спречавања ширења АКС, у складу са подтачком 4) тачке 5. ове Инструкције.

8) Прибављање Изјаве од сваког лица које учествује у лову, приликом уговарања лова, односно пре издавања дозволе за лов, а најкасније пре почетка лов, о његовим ловним активностима и кретањем у претходних 30 дана, на обрасцу који се налази у Прилогу 1. ове инструкције. Лице које жели да учествује у лову у ловишту на чијој површини се налази његово стално место боравка, дужно је да попуни Изјаву приликом првог уговарања лова, односно пре издавања дозволе за лов, а најкасније пре почетка лова, која важи до тренутка промене једног од података датих у претходној Изјави, коју то лице мора одмах да пријави кориснику ловишта, после чега је дужан, ако жели да учествује у лову, да попуни нову Изјаву.

9) Обезбеђивање права пречег у добијању дозволе за лов у интензивном лову дивљих свиња ловцима који редовно учествују у претрази ловишта, а који испуњавају услове за лов у складу са прописима и актима којима се уређује ловство.

10) Поступање са сваком одстрељеном дивљом свињом, као и са пронађеним лешом дивље свиње у овом подручју као са потенцијално зараженом јединком.

11) Обезбеђивање услова за спровођење процедуре узимања и достављања узорака одстрељених дивљих свиња у надлежни ветеринарски институт одмах, а најкасније у току преподневних сати наредног дана после лова, уз прописани образац,

ради спровођења дијагностичких испитивања, у складу са актима и прописима из области ветеринарства.

12) Забрану стављања у промет меса одстрељене дивље свиње и/или било ког њеног дела укључујући и трофеје, који се прегледају у складу са планом дијагностичког испитивања, пре добијања негативног резултата на присуство вируса АКС и добијања потврде о исправности меса за људску исхрану.

13) Забрану коришћења меса дивљих свиња из санитарног одстрела за исхрану људи.

14) Обезбеђивање безбедног уништавања и нешкодљивог уклањања лешева дивљих свиња уз строгу примену биосигурносних мера, под надзором и уз инструкције надлежног ветеринарског инспектора, на месту које је погодно за ту сврху, закопавањем (јаме гробнице за дивљач), односно складиштењем у специјалне контејнере ради одвожења у објекат одобрен за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла прве категорије.

15) Забрану хватања, транспорта, уношења или изношења дивљих свиња (из репроцентра, узгајалишта, дела ловишта или другог ловишта), у ловиште, односно из ловишта, осим из оправданих разлога, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове ветеринарства и ловства.

16) Забрану уношења у ловиште меса, нејестивих делова, производа и споредних производа од дивљих свиња одстрељених у другим ловиштима.

17) Забрану изношења органа или ткива дивље свиње из ловишта, било да је одстрељена или пронађена мртва, као и прибора или опреме који би могао да буде контаминиран вирусом АКС, без одобрења надлежног ловног и ветеринарског инспектора.

18) Забрану зимске прихране дивљих свиња у отвореним ловиштима или отвореним деловима ловишта, осим у сврху примамљивања ради лова, и то у дозвољеној количини од највише 10kg/km² месечно.

19) Обавезно постављање дезинфекционах баријера са одговарајућим средствима за чишћење и дезинфекцију и вршење дезинфекције одеће, обуће, опреме, возила и земљишта, а по потреби и вршење дезинсекције, у делу ловишта где се врши пријем и расецање дивљачи, на улазу у објекат за привремено складиштење одстрељене дивљачи и у објектима за сакупљање узорака.

20) Обавезно спровођење одговарајућих хигијенских и биосигурносних мера од стране особа које долазе у контакт са домаћим свињама, како би се спречио ризик од ширења вируса АКС.

21) Контролу спровођења прописаних биосигурносних мера у ловиштима и обавештавање надлежних органа о уоченим опасностима или неправилностима.

22) Контролу кретања и активности лица и возила у деловима ловишта у којима се налазе природна станишта дивљих свиња.

6. Корисници ловишта која се налазе у ЗАРАЖЕНОМ (ИНФИЦИРАНОМ) ПОДРУЧЈУ (ловишта у којима је потврђено присуство АКС), поред општих и посебних мера прописаних овом инструкцијом, спроводе следеће мере:

1) Привремену забрану појединачног и групног лова свих ловних врста дивљачи, у трајању од 60 дана од дана званичне потврде првог случаја АКС у ловишту (*ова мера привремене забрана лова не важи за ловишта у којима је од званичне потврде првог случаја протекло више од 60 дана*).

Ако анализа ризика или резултати дијагностичких испитивања, званично потврде неповољну епизоотиолошку ситуацију, надлежни ветеринарски инспектор је овлашћен да може да наложи кориснику ловишта нову привремену забрану лова дивљих свиња у ловишту или у делу ловишта, у трајању од наредних 30 дана од дана званичне потврде нове неповољне епизоотиолошке ситуације.

Изузетно, у периоду привремене забране лова дивљач се може ловити само у случају:

- санитарног одстрела,
- одстрела у дијагностичке сврхе и
- када од дивљачи наступи непосредна опасност по живот и здравље људи или непосредна угроженост имовине правних и физичких лица (у даљем тексту: непосредна опасност од дивљачи), у складу са прописима и актима из области ловства и ветеринарства, уз надзор ветеринарског и ловног инспектора.

Лов дивљачи од које је наступила непосредна опасност се организује и спроводи по следећој процедуре:

(1) Лице које пријављује непосредну опасност кориснику ловишта дужно је да се представи (име, презиме, адреса становања), да опише догађај и место непосредне опасности од дивљачи, као и да наведе број своје личне карте, ради идентификације подносиоца пријаве, после чега корисник ловишта без одлагања, а најкасније у року од 6 сати од пријема пријаве непосредне опасности од дивљачи врши утврђивање веродостојности пријаве.

(2) Вођа или члан интервентног тима, односно овлашћено лице корисника ловишта на чијој територији је наступила непосредна опасност од дивљачи, дужан је да по добијању потврде о веродостојности пријаве о непосредној опасности од дивљачи одмах, без одлагања обавести надлежног ветеринарског и ловног инспектора о: имену и презимену лица које је пријавило непосредну опасност од дивљачи, географским координатама и/или детаљном опису локације на којој је наступила непосредна опасност од дивљачи (односно податак о локацији на којој ће се извршити лов), врсти дивљачи од које је наступила непосредна опасност ради које мора да организује и изврши лов дивљачи без одређења, у складу са законом којим се уређује ловство, као и о датуму извођења лова и ловцима који ће бити ангажовани у лову.

(3) У случају да је за реализацију лова ради спречавања непосредне опасности од дивљачи у ловишту потребно ангажовање већег броја ловаца од броја чланова интервентног тима, корисник ловишта је дужан да својим актом, на предлог вође интервентног тима, односно овлашћеног лица корисника ловишта, именује потребан број ловаца, који испуњавају услове за лов и услов да се место њиховог сталног боравка налази на територији ловишта на чијој површини се организује тај лов.

(4) Овлашћено лице корисника ловишта је дужно да одмах после завршетка сваког лова дивљачи од које је наступила непосредна опасност узме Изјаву лица које је пријавило непосредну опасност од дивљачи, у којој се наводи име и презиме, место пребивалишта и број личне карте лица које је пријавило непосредну опасност, време, место и опис догађаја који је процењен као непосредна опасност од дивљачи, са потписом лица које је пријавило непосредну опасност од дивљачи.

(5) Корисник ловишта дужан је да одмах по извршеном лову дивљачи од које је наступила непосредна опасност обавести ловног инспектора и надлежну ветеринарску службу ради ветеринарско-санитарног прегледа уловљене дивљачи.

(6) Корисник ловишта је дужан да после сваког извршеног лова дивљачи од које је наступила непосредна опасност достави надлежном ловном и ветеринарском инспектору извештај о организацији и реализацији извршеног лова без одређења који садржи нарочито податке о: свим учесницима у лову, датуму лова, почетку и завршетку

лова, географским координатама и/или детаљном опису локације на којој је извршен лов; врсти дивљачи и броју одстрељених јединки по полу и старосној класи, обезбеђивању услова за вршење епизоотиолошког надзора и узорковања за лабораторијско испитивање од стране надлежних ветеринарских служби, поступању са одстрељеном дивљачи и др.

(7) Корисник ловишта је дужан да после извршеног лова дивљачи од које је наступила непосредна опасност уз извештај о организацији и реализацији извршеног лова без одобрења достави надлежном ловном и ветеринарском инспектору и копију Изјаве лица које је пријавило непосредну опасност од дивљачи, док је оригинал ове изјаве саставни део пратећих дозвола за лов и извештаја о извршеном лову.

(8) Корисник ловишта дужан је да по завршетку лова дивљачи од које је наступила непосредна опасност организује и спроведе вршење дезинфекције одеће, обуће, опреме и возила свих учесника у лову, у складу са прописаним биосигурносним мерама.

(9) Корисник ловишта је дужан да лов дивљачи од које је наступила непосредна опасност организује тако да се у што већој мери спречи узнемирање и кретање дивљих свиња, ако су присутне на тој територији, према подручју нижег ризика од АКС.

(10) Ако дивља свиња представља ловну врсту дивљачи од које прети непосредна опасност у ловишту, корисник ловишта мора да обезбеди услове да се после извршеног одстрела њен леш нешкодљиво уклони и уништи закопавањем на месту одстрела.

2) Организовање претраге терена од стране интервентног тима на стаништима дивљих свиња које представљају одвојене епизоотиолошке целине (зоне) у ловишту, у периоду привремене забране лова и након истека периода привремене забране лова, уз обавезу корисника ловишта да ловцима из интервентног тима, који поседују ловну карту за текућу ловну годину и испуњавају услове из прописа којима се регулише оружје и муниција, изда одговарајућу дозволу за лов у складу са прописима из области ловства.

Организовање претраге терена од стране интервентног тима на стаништима дивљих свиња у претежно брдским, планинским и високопланинским ловиштима може да се врши уз строго контролисано коришћење ловачких паса.

Овлашћено лице корисника ловишта, односно вођа интервентног тима, дужан је да сваку претрагу терена у ловишту, најави ветеринарском и ловном инспектору најмање 48 сати пре почетка претраге терена, и организује је и реализује у складу са актима и прописима из области ветеринарства и ловства, уз поштовање стриктних биосигурносних мера.

3) Организовање и реализација лова након истека периода привремене забране лова, и то: појединачног лова и групног лова чекањем ловних врста дивљачи за које је прописано организовање оваквих начина лова, уз најаву ветеринарском и ловном инспектору најмање 48 сати пре почетка лова, уз поштовање стриктних биосигурносних мера, у складу са актима и прописима из области ветеринарства и ловства.

Појединачни лов, као и групни лов чекањем, организује се и спроводи на начин да се у што већој мери спречи дисперзија дивљих свиња од места лова према граници подручја које је проглашено подручјем нижег ризика, уз обавезу прибављања изјаве од сваког лица које учествује у лову, о његовим ловним активностима и кретању у претходних 30 дана, на прописаном обрасцу, у складу са прописима и актима из области ловства.

4) Забрану учешћа у лову, који се организује у периоду привремене забране лова у зараженом подручју, за лице чије се место сталног боравка налази у зони умереног ризика од АКС (изван зараженог и високоризичног подручја).

5) Обезбеђивање услова за вршење епизоотиолошког надзора и узорковања за лабораторијско испитивање код угинулих дивљих свиња и/или њихових делова (у даљем тексту: лешеви дивљих свиња) или дивљих свиња одстрељених у зараженом (инфицираном) подручју.

6) Забрану коришћења меса дивљих свиња за исхрану људи, одстрељених у санитарном и дијагностичком одстрелу.

Месо одстрељених дивљих свиња, изузев меса дивљих свиња одстрељених у санитарном и дијагностичком одстрелу, може се користити за исхрану људи, под условом да је складиштено у објекту за привремено складиштење одстрељене дивљачи, уз поштовање стриктних биосигурносних мера и након спроведеног дијагностичког испитивања и добијања негативног резултата на АКС. Уколико се и само код једне јединке, од свих узоркованих дивљих свиња из исте коморе објекта за привремено складиштење одстрељене дивљачи, добије позитиван резултат на АКС, трупови и месо свих дивљих свиња из те коморе се морају нешкодљиво уклонити и уништити, уз надзор надлежног ветеринарског инспектора.

7) Нешкодљиво уклањање и уништавање закопавањем на месту проналажења: лешева дивљих свиња, трупова и органа дивљих свиња из санитарног и/или дијагностичког одстрела, као и трупова и органа дивљих свиња одстрељених ради спречавања непосредне опасности од дивљачи у ловишту. Уколико то није могуће, врши се транспорт лешева упакованих у непропусне пластичне вреће до најближег места за закопавање, које мора бити изван насељене (урбане) зоне, под надзором и уз инструкције надлежног ветеринарског инспектора, или се уклањање лешева може извршити и спаљивањем у кафилерији уз строгу примену биосигурносних мера.

8) Дезинфекцију места закопавања леша, након завршетка нешкодљивог уклањања, на прописани начин под надзором ветеринарског и ловног инспектора.

9) Забрану коришћења возила која служе за транспорт лешева за другу сврху.

10) Спровођење биосигурносних мера у ловишту од стране лица која су укључена у активности у ловишту, а нарочито у проналажењу мртвих односно одстрељених дивљих свиња, или руковању са истим, уз обавезно ношење заштитне одеће и обуће (ради спречавања могуће контаминације возила, опреме, земљишта и др), а која се након употребе нешкодљиво уништава спаљивањем или на други начин.

11) Забрану прихрањивања дивљих свиња уколико постоји ризик од ширења вируса на тај начин, уз изузетак прихрањивања дивљих свиња ради примаме за реализацију одстрела, као и ради задржавања циљне популације под контролисаним условима у одређеном делу ловишта.

12) Забрану транспорта и промета дивљих свиња, као и одстрељених дивљих свиња и њихових делова, у ловишту и из ловишта, осим у случајевима транспорта узорака на дијагностичка испитивања или транспорта лешева дивљих свиња до најближег места за закопавање, односно до кафилерије, када није могуће њихово уклањање и уништавање закопавањем на месту проналажења.

7. У ловиштима или деловима ловишта која су проглашена подручјем високог ризика, односно зараженим (инфицираним) подручјем,

корисници ловишта су дужни да, поред евиденција које су саставни део ловне основе за газдовање ловиштем, воде и евиденције о:

- сваком организованом и извршеном лову дивље свиње у ловишту, у зависности од подручја ризика од АКС (редовни лов, интензивни лов, санитарни лов, лов у дијагностичке сврхе, лов у случају непосредне опасности од дивљачи) и поступању са одстрељеним дивљим свињама,
- о извршеној претрази ловишта и активностима интервентних тимова (пасивни и активни надзор),
  - сваком пронађеном лешу дивље свиње и поступању са истим,
  - коришћењу јама гробница,
  - реализацији уговора о услугама уклањања конфиската и/или лешева, узорковању и слању материјала на лабораторијска испитивања,
  - резултатима лабораторијских испитивања,
  - промету меса и трофеја дивљих свиња и
  - спроведеним биосигурносним мерама.

Корисник ловишта је дужан да у Хронику ловишта, која је саставни део ловне основе за газдовање ловиштем, хронолошки уписује, поред осталог, и све податке о предузетим активностима, појавама или догађајима од значаја за спречавање уношења, појаве и ширења, као и сужбијања АКС.

8. У случају појаве АКС морају се, преко ланца комуникације који утврђује орган надлежан за ветеринарство, обезбедити и применити правила брзог упозоравања и хитног реаговања у складу са посебним прописом којим се утврђује начин управљања у кризним ситуацијама.

9. Корисник ловишта је дужан да редовно израђује Недељни извештај о извршеном пасивном надзору и одређеним ловним активностима, и да га доставља, електронским путем, надлежном регионалном координатору интервентних тимова, у складу са актима и прописима из области ловства и ветеринарства, сваког понедељка до 14 сати, на обрасцу који се преузима са интернет странице Управе за шуме (<https://upravazasume.gov.rs/>).

10. Надлежни регионални координатор интервентних тимова је дужан да прикупи и анализира недељне извештаје корисника ловишта и да сваког петка до 10 сати сачини Обједињени недељни извештај о извршеном пасивном надзору и одређеним ловним активностима свих корисника ловишта (из подручја своје епизоотиолошке јединице, односно РКЦ), на обрасцу који се преузима са интернет странице Управе за шуме (<https://upravazasume.gov.rs/>), и да га достави, електронским путем: националним координаторима интервентних тимова, ветеринарском институту, као и надлежном ветеринарском и ловном инспектору. Подаци о територијалној надлежности РКЦ налазе се у Прилогу 2. ове инструкције.

11. Ловни инспектори су дужни да:

1) надзиру да ли корисници ловишта из њихове територијалне надлежности спроводе мере прописане актима из области ловства и ветеринарства, да ли редовно достављају недељне извештаје у складу са овом инструкцијом, и предузимају мере из својих надлежности према корисницима који не поштују прописане мере;

2) анализирају податке из недељних извештаја и евиденција корисника ловишта и предлажу мере за унапређење заштите од АКС у ловишту,

3) редовно надзиру и контролишу спровођење прописаних активности и биосигурносних мера у ловиштима из своје надлежности у сарадњи са надлежним ветеринарским инспекторима и територијално надлежним РКЦ,

4) предузимају мере против лица која не предузимају мере заштите здравља дивљачи и друге мере ради спречавања појаве и ширења заразних болести дивљачи.

12. Корисник ловишта је дужан да, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове инструкције обезбеди техничке услове за уношење података, и унос података у електронску верзију Биосигурносне листе за ловишта, на платформи EpiCollect5, пријављивањем на линк: <https://five.epicollect.net/project/biosigurnosna-lista-aks-za-korisnike-lovista>, преко свог Google налога (e-mail адреса: _____@gmail.com), по претходно утврђеној процедуре, на основу чега ће се, у складу са актуелном епизоотиолошком ситуацијом и прописима из области ветеринарства, утврђивати даље активности и процедуре у обезбеђивању потребних биосигурносних услова у ловиштима која су у територијалној надлежности РКЦ, о чему РКЦ води евиденцију.

13. За организацију и спровођење: активног и пасивног надзора; одређених ловних активности у ловишту, а нарочито лова дивљих свиња, санитарног и дијагностичког одстрела и лова ради спречавања непосредне опасности од дивљачи; биосигурносних мера пре, за време и после лова; као и за поступање са одстрељеном дивљачи, вођење прописаних евиденција и извештавање надлежног регионалног кризног центра, ветеринарског и ловног инспектора и регионалног координатора интервентних тимова, одговоран је вођа интервентног тима, односно овлашћено лице корисника ловишта.

14. Републичка и покрајинска ловна инспекција дужна је да прати, надзире и предузима активности и мере на спровођењу ове инструкције.

15. Средства за спровођење наређених мера у циљу откривања, спречавања ширења и сузбијања АКС обезбеђују се у буџету Републике Србије, у складу са посебним прописом.

16. Средства за дијагностичко испитивање дивљих свиња на трихинелозу за које су истовремено достављени одговарајући узорци за испитивање у оквиру мониторинга на АКС/ККС обезбеђују се у буџету Републике Србије.

17. Ради спровођења процедуре службеног прегледа и узорковања одстрељених дивљих свиња корисник ловишта мора да обезбеди евиденционе маркице за обележавање одстрељене јединке (у редовном, санитарном, дијагностичком, интензивном лову или лову ради спречавања штете од дивљачи), у складу са прописима и актима из области ветеринарства и ловства.

Евиденционе маркице за обележавање дивљих свиња чији одстрел није планиран у годишњем плану газдовања (санитарни одстрел, одстрел у дијагностичке сврхе, одстрел ради спречавања непосредне опасности од дивљачи), као и за обележавање дивљих свиња одстрељених у ловишту у којем се плански не газдује дивљом свињом (дивља свиња је пролазна, повремена или сезонска дивљач у ловишту), обезбеђују се на основу писаног захтева корисника ловишта, у складу са овом инструкцијом и прописима и актима из области ветеринарства и ловства.

Ради достављања узорака лешева дивљих свиња на дијагностичка испитивања корисник ловишта мора да обележи сваки леш дивље свиње ознаком за обележавање угинуле дивље свиње, израђеној од савитљивог материјала отпорног на кидање и цепање (пластика, картон, платно), која се привезује на део леша тако да се у што већој мери онемогући уклањање маркице без њеног физичког оштећења, а чији број и датум обележавања леша мора бити уписан у Дневник пасивног надзора и евиденцију корисника ловишта, у складу са актима и прописима из области ветеринарства.

18. Ова инструкција ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управе за шуме, чиме престаје да важи Инструкција корисницима ловишта, број 324-02-00217/2021-10 од 3. септембра 2021. године.

ПРИЛОГ 1.

ИЗЈАВА

Ja,

из:

адresa:

број ловне карте:

Под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, свестан свих законских последица ако неки од мојих навода у овој изјави не одговара истини, изјављујем да:

(заокружити слово испред одговора или уписати тражени податак)

1. Место мог сталног боравка налази се на делу површине ловишта у коме желим да учествујем у лову, у складу са прописима из области ловства: а) ДА б) НЕ
2. Власник сам (запослено лице) домаћинства у коме се гаје домаће свиње:
а) ДА б) НЕ
3. У претходних 30 дана:

а) нисам био присутан у домаћинству и објектима у којима се гаје домаће свиње,

а1) нисам био присутан у ловишту у којима се налазе дивље свиње;

б) јесам био присутан у домаћинству и објектима у којима се гаје домаће свиње,

б1) јесам био присутан у ловишту у којима се налазе дивље свиње,

а које се налази у подручју које се може сматрати ризичним од Афричке куге свиња (у коме је потврђено или постоји сумња на присуство Афричке куге свиња), и то у:

Место:	Ловиште:	Период боравка:	Датум последњег боравка у домаћинству или ловишту у коме се налазе домаће или дивље свиње	Напомена

4. Одећа, обућа, опрема и возило са којима сам дошао у ловиште су чисти и дезинфиковани: а) ДА б) НЕ

5. Обавезујем се да ћу се, у току боравка у ловишту у потпуности придржавати свих правила и биосигурносних мера прописаних актима из области ветеринарства и ловства.

6. Упознат сам да је забрањено уношење у ловиште меса свиња и производа од свињског меса неконтролисаног порекла намењеног за исхрану људи, односно ако не потичу из одобрених објеката и ако нису у оригиналном паковању и/или прописано декларисани.

7. Обавезујем се да ћу непосредно пре изласка из ловишта извршити детаљно чишћење, прање и дезинфекцију обуће, опреме и возила, као и да ћу одмах по доласку кући (или на друго одредиште), своју одећу детаљно очистити и опрати.

8. Пошто се место мог сталног боравка налази на делу површине ловишта у коме желим да учествујем у лову, обавезујем се да ћу, при следећем уговорању лова, односно пре издавања дозволе за лов, а најкасније пре почетка лова, пријавити сваку промену података у односу на ону коју сам навео у својој претходној Изјави, како бих остварио право на лов (за одговор на упит под бројем 1. а) ДА).

Ловиште:

_____

Датум:

_____

Потпис даваоца Изјаве:

_____

ПРИЛОГ 2.

ПОДАЦИ О ТЕРИТОРИЈАЛНОЈ НАДЛЕЖНОСТИ РЕГИОНАЛНИХ КРИЗНИХ ЦЕНТАРА

Ред. број	Регионални и кризни центар	Територијална надлежност (управни окрузи и поједине општине)	Седишта РКЦ (Научни институти за ветеринарство и ветеринарски специјалистички институти) e-mail:	Контакт телефон	Руководилац РКЦ
1	Београд	Град Београд	Републичка ветеринарска инспекција insp.bgd@gmail.com	011/6656-019	Желька Крговић
2	Нови Сад	Јужнобачки и Сремски	ns.vet@eunet.rs	021/679-1020	Оливера Ивков
3	Јагодина	Шумадијски и Поморавски	jagodinaoffice@gmail.com	035/8245-446	Биљана Живковић
4	Краљево	Рашки, Расински, Моравички и Златиборски	vet.inspek@yahoo.com	036/308-758	Данијела Шапоњић
5	Шабац	Мачвански и Колубарски	vetinspekt@gmail.com	015/360-400	Јасмина Којичић Стефановић
6	Пожаревац	Браничевски и Подунавски	blueoffice@gmail.com	012/554-946	Соња Пауновић
7	Зајечар	Зајечарски и Борски	regionalna.kancelarija019@gmail.com	019/441-580	Раде Дошевовић
8	Суботица	Севернобачки округ, са општинама: Ада, Сента и Кањижа	vetinsp@eunet.rs	024/687-090	Александар Пижурица
9	Сомбор	Западнобачки	okrugombor@gmail.com	025/432-450	Данијела Козомора
10	Панчево	Јужнобанатски	reg.kanc.pancevo@panet.rs	013/301-760	Љубица Пантелић
11	Зрењанин	Средњебанатски, Севернобанатски изузев општина: Ада, Сента и Кањижа	regionalna.zr@gmail.com	023/525-806	Новак Ковачевић
12	Ниш	Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски	oirvstinis@gmail.com	018/291-600	Мирољуб Марјановић